

بررسی رهبری آموزشی در نظام آموزشی ایران و فرانسه

(از منظر سبک رهبری آموزشی، مدیریت و برنامه‌ریزی، منابع انسانی)

مهدی آزادی^۱ رقیه شفیعیان^۲، سید محمد جواد نجم موسوی^۳

چکیده

نظام آموزشی یکی از حیاتی‌ترین و مهم‌ترین سازمان‌های مبتنی بر آموزش و تربیت نسل آینده هر جامعه و تمدنی می‌باشد، اصول تعلیمی، سیاست‌های اجرایی، استخدام نیروی کار، عامل انسانی و کلیه عوامل مرتبط در این حوزه به صورت مستقیم امر آموزش فراگیران و به صورت غیرمستقیم پیشرفت و سرانجام یک جامعه را مشخص می‌نماید. از همین رو این پژوهش با هدف بررسی رهبری آموزشی در نظام آموزشی ایران و فرانسه (از منظر سبک رهبری آموزشی، مدیریت و برنامه‌ریزی، منابع انسانی) و مقایسه در این حوزه شکل گرفت، شیوه‌ی کاری در این پژوهش مبتنی بر روش کتابخانه‌ای، توصیفی - تطبیقی و بررسی سوابق پژوهش از مهم‌ترین و به‌روزترین منابع در این حوزه است. نتایج بررسی میان دو جامعه از منظر سبک رهبری، عامل انسانی و برنامه‌ریزی نشان داد که برخلاف بنیان‌های پایه‌ای مشترک در بین دو نظام آموزشی از منظر رهبری آموزشی؛ در نظام آموزشی فرانسه توجه به جزئیات و داشتن طرح‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت به نحو بهتری به کار گرفته شده و نیروی انسانی درگیر در فرآیند آموزش نیز از امکانات بهتری برخوردار است.

واژگان کلیدی: سبک رهبری، آموزش، نظام آموزشی، ایران، فرانسه

مقدمه

آموزش مهم‌ترین مؤلفه‌ی اثرگذار بر ساختار یک جامعه و پرورش نسل آینده و آموزش‌های مربوط به آن در حیطه‌ی مورد نظر است. آموزش صحیح و اجرای آن در فرآیند آموزشی یکی از مهم‌ترین اهداف هر نظام آموزشی است تا با به کار گیری آن زمینه‌ی رشد و پیشرفت نظام آموزشی را فراهم آورد (سویجویچ^۴، ۲۰۱۶). بنابراین به کارگیری اصول آموزشی مناسب برای فراگیران هدف نهایی آموزش و یادگیری می‌باشد (کارولکیک و همکاران^۵، ۲۰۱۷). نظام

^۱ کارشناسی مدیریت و برنامه‌ریزی آموزشی، دانشکده‌ی ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی خرم‌آباد
mehdi.azadi.leo@gmail.com

^۲ مقطع کارشناسی، رشته تخصصی مدیریت و برنامه‌ریزی آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کمالوند

^۳ مقطع کارشناسی، رشته تخصصی مدیریت و برنامه‌ریزی آموزشی، گروه علوم تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کمالوند

^۴ Cvijovic

^۵ Karolcik

دانشگاه لرستان

انجمن علمی آموزش و پرورش تطبیقی ایران

اولین کنفرانس بین المللی آموزش و پرورش تطبیقی، ۲ و ۳ آذرماه ۱۳۹۶

دانشگاه لرستان، خرم آباد، ایران

First International Conference on Comparative Education

(November ۲۳-۲۴, ۲۰۱۷)

Lorestan University, Khorramabad, Iran

آموزشی اصلی‌ترین و مهم‌ترین سیستم در آموزش و تربیت نسل آینده و دانش‌آموزان هر جامعه‌ای است که برای موفقیت سیستم برنامه‌های کوتاه، میان و بلند مدت مختلفی تدوین می‌گردد (گلکان^۱، ۲۰۱۵). صاحب نظران آموزش و پرورش عموماً بر این باور هستند که کیفیت مدیریت و تدریس آموزشی، مهم‌ترین شاخص سطح کفایت و اثربخشی کل برنامه‌های آموزشی است زیرا مدیریت با نقش تعیین‌کننده و مؤثری که در امر هدایت و رهبری فرآیندهای آموزشی و پرورشی در جهت اهداف آن دارد، به طور بالقوه هم می‌تواند موجب پیشرفت آن گردد و هم موجب از هم پاشیدگی آن. بنابراین برای استفاده عاقلانه و مقتصدانه از زمان، سرمایه، کار و تلاش نیروی انسانی به منظور نیل به اهداف عام آموزش و پرورش در سطح ملی و اهداف خاص آموزش و یادگیری در سطح آموزشگاهی باید به آموزش و تربیت تخصصی افرادی مبادرت کرد که واجد ویژگی‌های بارز و حرفه‌ای هستند. به طور کلی آموزش و پیشرفت تحصیلی به معنای مقدار یادگیری آموزشگاهی فرد است، به طوری که بتوان آنها را در مقوله‌ی کلی عوامل مربوط به تفاوت‌های فردی و عوامل مربوط به مدرسه و نظام آموزش و پرورش مورد مطالعه قرار داد (سولیمان نجهد و سهران^۲، ۲۰۰۲ به نقل از دلیر ناصر و حسینی نسب، ۱۳۹۴). خلق یک نظام آموزشی که قابلیت تربیت افراد برای زیستن در جهانی متغیر را داشته باشند از اولویت‌های جامعه‌ی مدرن است. بنابراین جای تعجب نیست که بسیاری از نظام‌های آموزشی قصد دارند فناوری‌های نوین آموزشی را در فرآیند تدریس و یادگیری به کارگیرند تا یک نظام آموزشی پیشرفته و به تبع آن ملتی پیشرفته تربیت نمایند (کاین لو^۳، ۲۰۰۰). آنچنان که مشخص است مهم‌ترین عامل مؤثر در انتقال فرآیند آموزشی، شخص معلم، الگوی رهبری و افراد مرتبط با آن است (مایندلرزسکا^۴، ۲۰۱۳). بنابراین در سیستم آموزشی یادگیری نوین برنامه‌هایی و سیاست‌های آموزشی با هدف درک فراگیران در امر آموزش و به کارگیری تجهیزات با الگوبندی مدیریت و برنامه‌ریزی نوین صورت گرفته است (سانگ^۵ و همکاران، ۲۰۱۶). تمامی برنامه‌های مطرح و به کار گرفته شده برای تدوین سیاستی شاخص از آموزش، هدف نهایی تدوین برنامه و الگوی مشخص و ساختارمند در حیطه‌ی آموزش دارد تا به این طریق بتواند با به کارگیری تمامی فن‌های مبتنی بر مزیت‌افزایی و ارتقا طلبی، شیوه و سیاست آموزشی را غنی و با اهداف از پیش تعیین شده نزدیک‌تر نماید. بنابراین شناخت سیاست‌های مربوط به پیشرفت و تکنولوژی در جوامع دیگر، عاملی آگاهی‌دهنده و روشن‌ساز برای سیر موفقیت و نزدیک‌سازی برنامه‌های خویش با جوامع دیگر است. بنابراین این پژوهش با تحلیلی ساختاری به بررسی و مقایسه سبک رهبری آموزشی در ایران و فرانسه می‌پردازد.

^۱ Gulkan

^۲ Soliman nejhada & Saharan

^۳ Kinelev

^۴ Miendlarzewska

^۵ Su

پیشینه‌ی پژوهش

ساختار نظام آموزشی فرانسه بر مبنای دو محور اصلی (پایداری) و (پویایی) بررسی می‌گردد. در محور پایداری، سیاست‌های آموزشی و قوانین مصوب در جهت دستیابی به وضعیت مطلوب آموزشی (پنداره نظام) و در محور پویایی، نوسامانی ساختارها و استقرار زیرساخت‌ها، اهداف و عملکرد وضعیت موجود نظام آموزشی کشور مورد توجه قرار گرفته‌است. محور پایداری بر مفهوم تداوم در حفظ ارزش‌های سه گانه جمهوری (برابری، برادری و آزادی) تأکید دارد. در این محور، تلاش‌های متفکران و مسئولان کشور ظرف مدت بیش از دو قرن پس از انقلاب فرانسه (۱۷۸۹-۱۹۹۵) در قالب سیاست‌های عمده‌ی آموزشی عرضه گردیده‌است. محور پویایی و نوآوری نیز که به معنای تکاپوی وضعیت موجود نظام آموزشی (سیاست‌ها، اهداف، ساختار، کادر و عملکرد آموزشی) است، در جهت پاسخگویی به نیازهای جامعه در حال تحول و دستیابی به وضعیت مطلوب آموزشی عنوان گردیده‌است. به طور کلی میتوان گفت که نظام آموزشی فرانسه، محصول برهه خاص زمانی است که با پایداری و پویایی از آغاز انقلاب ملی طی سال ۱۷۸۹ تاکنون همچنان ادامه داشته‌است. در ادامه مطابق با طرح پژوهش با بهره‌گیری از سه مؤلفه مدنظر مقایسه‌های در نظر گرفته شده انجام می‌پذیرد.

روش مطالعه

پژوهش حاضر به شیوه‌ی توصیفی - تطبیقی و با استفاده از بررسی تطبیقی است. روش تطبیقی عملی است که در آن دو یا چند پدیده در کنار هم قرار می‌گیرند و وجوه اختلاف و تشابه آنها تجزیه و تحلیل کنند. در این شیوه ضمن ارائه مبانی نظری از هر شاخص به بیان محتوای مورد نظر در هر نظام آموزشی و بررسی شباهت‌ها و تفاوت‌های آن پرداخته می‌شود (نجات‌چیان، ۲۰۱۵).

روش این پژوهش از نوع کتابخانه و فیش برداری از جدیدترین و بروزترین منابع مرتبط با موضوع و مؤلفه‌های پژوهش است. در این پژوهش سعی شده آخرین پژوهش‌ها در خصوص متغیرهای پژوهش مورد کاوش قرار گیرد، برای به دست آوردن مقاله‌ها، کتاب‌ها و منابع‌های معتبر در این زمینه در پایگاه‌های خارجی , Oxford SCOPUS , ProQuest , JSTOR, scholar , و در مرکز اسناد داخلی به پایگاه‌های ISC, Magiran, SID, بررسی انجام شده‌است. برای جستجوی مقاله‌ها از کلید واژه‌ی رهبری آموزشی استفاده شده است. جستجوی عبارت رهبری آموزشی و مؤلفه‌های همراه با آن به صورت عمومی و تکراری دویست و چهل هزار مطلب را در پایگاه‌های خارجی معتبر اعلام شده شناسایی گرداند. جستجو این عبارت در پایگاه‌های نمایه سازی داخلی ۶۹ مطلب را شناسایی کرد.

شکل شماره ۱: مدل مفهومی پژوهش

همان طور که از مدل پژوهش قابل مشاهده و ارزیابی است در این پژوهش رهبری آموزشی از سه منظر اصلی مدیریت و رهبری، برنامه ریزی و منابع انسانی بین دو کشور ایران و فرانسه مورد تحلیل و مقایسه قرار می گیرد.

یافته ها

با وجود این که یک سوم کودکان فرانسوی به آغاز دوران آموزش از رده ی سنی ۲ سال مبادرت نموده اند، تمامی کودکان رده ی سنی ۳ سال رهسپار مراکز آموزش پیش دبستانی شده و مراکز آموزش پیش دبستانی عمومی که در آن بر آموزش مهارت های سواد و زبان تأکید می گردد، رایگان و برای همگان قابل استفاده می باشند، اما با این حال، افزایش نرخ مولید در کشور فرانسه به وارد آمدن فشار بر پیکره ی نظام آموزشی کشور منجر گردیده است. حضور در دوره های آموزش پیش دبستانی در کشور فرانسه اختیاری و رایگان بوده و به منظور آموزش کودکان رده های سنی ۲-۵ سال در نظر گرفته شده است. شایان ذکر است آن دسته از کودکانی که تا روز اول سال تحصیلی مدارس به سن ۲ سالگی رسیده باشند، مورد پذیرش واقع می گردند اقدام هایی نیز در خصوص اولویت احداث مدارس ذکر شده در نواحی محروم اجتماعی کشور صورت گرفته است، در سیستم آموزشی ایران ین شروع برای ورود به پیش دبستانی از ۵ سالگی است و آموزش دوره ابتدایی و مقاطع مرتبط با آن در مدارس دولتی رایگان و اجباری می باشد که در فرانسه نیز به همین شکل است.

بررسی از نظر سبک رهبری

مدیریت و رهبری در هر سازمان در برگزیده اصول مشخصی است که در درجه ی نخست با فرآیند کاری سازمانی و روابط ساختاری مشخص و فرهنگ سازمانی موجود وظیفه ی اصلی هدایت مسیر شرکت یا سازمان را بر عهده دارد (لیتل^۱، ۲۰۱۶). مدیریت واژه ای است که به صورت شاخص و مستقیم با ترتیب و نظم بندی و ساختار سازی شرایط و عوامل مرتبط با آن سرو کار دارد. ریشه ساخت و به کارگیری مدیریت و مدیریت دولتی به اولین دوره ی نیاز برای ایجاد هدایت سازمانی و تنظیم روابط شغلی، دولتی، سیاسی و... بر می گردد (نلسون و اسوارا^۲، ۲۰۱۵). در این شاخه علمی اساس کار، بر هدایت ساختاری و سازمانی صحیح در فرآیندهای آن بر می گردد، در زمینه ی مدیریت دولتی نظریه ها و تئوری های مختلفی موجود است که برخلاف شباهت های کلی، گاهی دارای

^۱ Little

^۲ Nelson and Svara

دانشگاه لرستان

انجمن علمی آموزش و پرورش تطبیقی ایران

اولین کنفرانس بین المللی آموزش و پرورش تطبیقی، ۲ و ۳ آذرماه ۱۳۹۶

دانشگاه لرستان، خرم آباد، ایران

First International Conference on Comparative Education
(November ۲۳-۲۴, ۲۰۱۷)

Lorestan University, Khorramabad, Iran

تناقض‌های ظاهری و متفاوت از یکدیگر می‌باشند و تفاهم کاملی در این زمینه موجود نیست (مائورل و همکاران^۱، ۲۰۱۴). باس^۲ (۲۰۰۳) ادعا کرده‌است که ساختارهای رهبری تحول می‌تواند عملکرد پیروان آن را به عنوان پیامد نفوذپذیری رهبر تسهیل کند. که در این رابطه چارچوب کلی نشان می‌دهد که افزایش آگاهی از صفت‌های رهبری تحولی و اهمیت و ارزش آن در توسعه ویژگی‌هایی آن از قبیل، رفتار نفوذگرایانه آرمانی، انگیزه الهام بخش، انگیزه‌ی فکری، ملاحظه‌های فردی و نفوذ آرمانی در پیروان خود به منظور بالابردن جاه طلبی‌های شخصی برای یک هدف واحد جمعی در سازمان، ماموریت و یا چشم انداز سازمان می‌باشد (بلکول^۳، ۲۰۰۶).

آنچه از نقش مدیریت و رهبری ذکر شد اشاره‌ای است مشخص و واضح از ترکیب این برنامه برای ساخت افزایشی و فراگیری کاربردی برای رسیدن به اهداف هر دو نظام آموزشی فرانسه و ایران می‌باشد. این دو کشور معتقد به الگوی سبک رهبری انعطاف‌پذیر و مشارکتی در تقابل با شرایط و حوادث پیرامون آن می‌باشند، به این معنی که اساس سبک رهبری هر دو سیستم مبتنی بر آموزش دموکراتیک و شاخص گرائی مبتنی بر نیازها و کمبودهای آموزشی می‌باشد. به همین منظور در نظام آموزشی فرانسه الگوی همیارانه آموزشی در فرآیند تدریس و سبک آموزش مربوط به آن اجرایی و مورد تشویق قرار می‌گیرد. برای الگوی تدریسی و آموزشی و رهبری مورد نظر آن در سیستم آموزش فرانسه، شورایی از نمایندگان مدرسه و نمایندگان دانش‌آموزان و والدین وظیفه‌ی نظارت بر حسن اجرای و سیستم آموزشی و عوامل آن را بر عهده دارند. از دیگر نکته‌های قابل توجه و بررسی در این زمینه توجهی است که به عامل رهبر و سبک مدیریتی آن می‌شود که اجرای نقش و الگوی کارکردی آن دارای تفاوت‌های شاخصی است در ادامه به مهم‌ترین تفاوت‌ها و شباهت‌های دو نظام در عامل رهبری توجه می‌شود:

منابع انسانی

منابع انسانی و عوامل مرتبط با آن مهم‌ترین نقش را در توسعه و موفقیت سازمانی دارا می‌باشند (دی بریتو^۴، ۲۰۱۶). بررسی سیر تغییرها در موفقیت سازمانی و پیشبرد اهداف سازمانی در عملکرد موفق و پر بازده مبتنی بر وجود رابطه‌ی مشخص و منسجم و کاربردی میان تمامی اعضای سازمان از رهبری تا همه‌ی اعضای سازمان و کارکنان است (ویک^۵، ۲۰۰۷). بنابراین بررسی در زمینه‌ی روابط کارکنان و الگوی نقش ما بین آنان بسیار با اهمیت و نیازمند توجه ویژه است. مهم‌ترین عامل مؤثر در انتقال فرآیند آموزشی، شخص معلم و افراد مرتبط با آن است (مایندلرزسکا^۶،

^۱ Maurel

^۲ Bass

^۳ Blackwell

^۴ De Brito

^۵ Weick

^۶ Miendlarzewska

دانشگاه لرستان

انجمن علمی آموزش و پرورش تطبیقی ایران

اولین کنفرانس بین المللی آموزش و پرورش تطبیقی، ۲ و ۳ آذرماه ۱۳۹۶

دانشگاه لرستان، خرم آباد، ایران

First International Conference on Comparative Education

(November ۲۳-۲۴, ۲۰۱۷)

Lorestan University, Khorramabad, Iran

۲۰۱۳)، پژوهش‌های مختلفی نشان داده‌اند که نحوه تدریس و الگوی تدریس معلم به صورت مستقیم بر فرآیند آموزشی و یادگیری دانش‌آموزان مرتبط است (سانگ^۱ و همکاران ۲۰۱۶). آگاهی و تسلط بر مهارت‌های آموزش و به کارگیری مناسب منابع، در فرآیند آموزشی نقشی بسیار مهم در آموزش و یادگیری دانش‌آموزان دارد (آلن^۲ و همکاران، ۲۰۱۳) که به صورت مستقیم با آموزش دهنده و معلم مرتبط است. در واقع این توانایی پیش‌بینی کننده عملکرد و مسئولیت پذیری معلم در حیطه‌ی آموزش است (بری^۳، ۲۰۰۹). مقدمه ارائه شده در این بخش به اهمیت عامل انسانی در پیشبرد اهداف آموزشی و رهبری سازمانی اشاره دارد.

مقوله‌ی دوم مورد بررسی در امر آموزش و مقایسه دو کشور فرانسه و ایران به نقش معلم و نیروی انسانی و اهمیت آن در فرآیند تدریس باز می‌گردد، هر دو نظام آموزشی معتقد به اهمیت بسیار بالای مدرسان و تخصص آن‌ها در امر آموزش و یادگیری و پیاده‌سازی الگوی تدریس می‌باشند و برای نقش معلم و ساختارهای مرتبط با آن اهمیتی بسیار بالا قائل می‌باشند، همچنین برنامه‌ریزان و متخصصان تأمین کننده‌ی نیازهای آموزش در قالب‌های مختلف آموزشی نیز نقشی بسیار با اهمیت و شاخص در این فرآیند را بر عهده دارند، با این حال برخلاف مزایای معلمی و مشاغل مرتبط با آن، در هر دو نظام وجهه و مزایای کارکردی مشابهی وجود ندارد در ادامه به برخی شباهت‌ها و تفاوت‌های مبتنی بر این عامل پرداخته می‌شود:

مدیریت و برنامه‌ریزی

برنامه‌ریزی عبارت است از به کارگیری شاخص‌های مشخص سیاستی و ابزاری جهت حرکت مناسب، با توجه به نیازمندی‌ها و شاخص‌های توانایی و ضعف در هر برنامه‌ی مشخص (اسچرودر^۴، ۲۰۱۴). در این زمینه برنامه‌های مشخصی با دوره‌های زمانی خاص و با هدف به کارگیری منابع در هدف تعیین شده به کار گرفته می‌شود. اساس این برنامه‌های مبتنی بر ساختار اجرایی و مشخص، به کارگیری منابع و امکانات در پیشبرد اهداف سازمانی، آموزشی، تجاری و موفقیت‌های اقتصادی است (آئورلی و فورلانی^۵، ۲۰۱۶). با توجه به اهمیتی که مدیریت و برنامه‌ریزی ریزی نظام آموزشی و عناصر آن در موفقیت آموزشی و دستیابی به اهداف دارند، در این بخش مدیریت و برنامه‌ریزی در دو کشور فرانسه و ایران مورد مقایسه قرار می‌گیرد.

^۱ Sung

^۲ Allen

^۳ Berry

^۴ Schroeder

^۵ Aureli and Forlani

دانشگاه لرستان

انجمن علمی آموزش و پرورش تطبیقی ایران

اولین کنفرانس بین المللی آموزش و پرورش تطبیقی، ۲ و ۳ آذرماه ۱۳۹۶

دانشگاه لرستان، خرم آباد، ایران

First International Conference on Comparative Education

(November ۲۳-۲۴, ۲۰۱۷)

Lorestan University, Khorramabad, Iran

در این ساخت که برنامه‌ریزی آموزشی و فرآیندی مرتبط با آن را در دو نظام در بر می‌گیرد، ساختار مشخصی موجود است و هر دو نظام تأکیدی ویژه بر امر مهارت‌آموزی و ساختارگرایی در فرآیند آموزش را دارند و با تکیه بر مبانی نظری سعی در آموزش مهارت‌های مقاومت‌گرا و با هدف به فعل رساندن استعدادها را دارند، همچنین هر دو نظام، آموزشی منسجم و ساختارمند را مورد تأکید و ارزیابی قرار می‌دهند، با این حال شکل آموزش و به کارگیری آموزش فعال در کشور فرانسه به مراتب بسیار بیشتر به کار گرفته و اجرایی می‌گردد، در ادامه مشابهت‌ها و تفاوت‌های موجود در این زمینه ذکر می‌گردد:

نتیجه‌گیری

نظام آموزشی هر کشور مهم‌ترین سیستم در نهادینه سازی و ترویج فرهنگ آن کشور و آموزش مهارت‌های پایه و مفاهیم تخصصی مورد نظر است (سابا^۱، ۲۰۱۴). بزرگ‌ترین نظریه پردازان و اندیشمندان، محیط و نظام آموزشی را مهم‌ترین شاخص رشد و پرورش نیروهای نسل آینده می‌دانند و به ضرورت تدوین برنامه‌ای هم‌جانبانه که کلیه امور درسی و محتوایی، فرهنگی، اجتماعی و... را در بر می‌گیرد، تأکید می‌ورزند. به همین منظور نیز ساخت‌های متفاوت با شیوه‌نامه‌هایی شاخص و متفاوت به کار گرفته می‌شود تا نظام آموزشی بیشترین بازده و کارایی را در این امر و در این مسیر داشته باشد. (موانکی^۲، ۲۰۱۴) دانش و معرفت بشری به طور مداوم و سریع در حال گسترش است، و دستیابی به همه‌ی آن‌ها برای هیچ فردی مقدور و امکان پذیر نیست. در نتیجه، آموزش در حال تبدیل شدن به یکی از پرزحمت‌ترین حرفه‌های جامعه‌ی امروز است، اگرچه فناوری‌های نوین فرصت‌های خوبی را برای یادگیری و آموزش فراهم کرده‌است. شناخت و به کارگیری فناوری‌های جدید در فرآیند فعالیت‌های تربیتی نیاز به تحول فضای آموزشی، معلمان و دانش‌آموزان دارد (شعبانی، ۱۳۹۰). آنچه از دشواری‌های تنظیم یک نظام آموزشی کامل و اهمیت آن در آینده یک جامعه شرح شد، دلیلی بر اثر گذاری بسیار بالای آن در همه‌ی شاخص‌های رفاهی و حیاتی یک جامعه است که مهم‌ترین سیاست‌های آن را تدوین می‌کند. چنین سیستم حیاتی و بسیار با اهمیتی یک مدیریت و رهبری جامع را طلب می‌کند تا با برنامه‌ریزی صحیح و تخصصی و گذر در مسیر و موفقیت آموزشی را ممکن سازد (وله و فارسا^۳، ۲۰۱۳). رهبری و سیستم هدایتی آموزشی در یک جامعه مهم‌ترین شاخص برای برنامه‌ریزی و تدوین سیاست‌های آموزشی یک جامعه است که تمامی برنامه‌ها و شاخص‌ها موفقیت و در دسترس مبتنی با آن طراحی می‌گردد. به سبب اهمیت مؤلفه‌ی سیستم آموزشی و نقشی که رهبری آموزشی در دستیابی به اهداف شاخص آموزشی بر عهده دارد، این پژوهش به مقایسه سبک رهبری آموزشی در شاخه‌های سبک رهبری،

^۱ Sabba

^۲ Mwaneki

^۳ Velea and Farca

دانشگاه لرستان

انجمن علمی آموزش و پرورش تطبیقی ایران

اولین کنفرانس بین المللی آموزش و پرورش تطبیقی، ۲ و ۳ آذرماه ۱۳۹۶

دانشگاه لرستان، خرم آباد، ایران

First International Conference on Comparative Education

(November ۲۳-۲۴, ۲۰۱۷)

Lorestan University, Khorramabad, Iran

منابع انسانی و مدیریت و برنامه‌ریزی بین دو کشور ایران و فرانسه پرداخت. نتایج حاصل از این بررسی که سعی کرد بدون توجه به ارائه آمارهای کمی موجود به جریان کیفی و ساختاری مقایسه بپردازد، نشان داد که اصولاً دو سیستم در مؤلفه‌های مورد بررسی دارای اشتراک‌های بسیاری همچون توجه به سیاستی انعطاف پذیر و اکثریت‌گرا، شاخص‌های تنظیمی ساختاری، اهمیت به نیروی انسانی و راه‌های گزینش خاص در تعیین نیروی کار مشخص در این حیطه، تدوین اهداف بلند مدت و برنامه‌ریزی مبتنی با آن و... می‌باشند که نشان از کلیت‌گرایی هم‌سازه دو نظام در دستیابی به اهداف آموزشی با به کارگیری رهبری دموکراتیک گرا و انعطاف‌پذیر است، از سوی دیگر لزوم‌های طراحی و تدوین سیاست‌های اجرایی دارای تفاوت‌هایی ما بین دو نظام آموزشی در امر رهبری آموزشی و موارد مرتبط با آن می‌باشد. از حیث این تفاوت می‌توان به صورت مختصر به این موارد اشاره کرد که در نظام آموزشی فرانسه، بخش رهبری آموزشی کمتر معطوف به شخص و سازمان است و خود اصلاحی سازمانی حتی توسط اولیا و دانش‌آموزان در محیط مدرسه و نظام آموزشی نیز صورت می‌پذیرد، از سوی دیگر در سیستم هدایتی آموزشی فرانسه نیروی کار با مجاری تخصصی متفاوت‌تر و با رشته‌های تخصصی‌تر متناسب با حوزه‌ی کاری انتخاب می‌شوند و مزایای مالی و شغلی بیشتری را نیز دارند، همچنین در سیستم آموزشی فرانسه الگوهای یادگیری فعال و آموزش فعال و مشارکت‌مندان‌ی دانش‌آموزان در امر تدریس و مفاهیم پایه‌ای آموزش به مراتب بیشتر مورد تشویق قرار گرفته و حمایت می‌شود. در مجموع می‌توان این گونه نتیجه گرفت که برخلاف بنیان‌های پایه‌ای مشترک در بین دو نظام آموزشی از منظر رهبری آموزشی؛ در نظام آموزشی فرانسه توجه به بخش‌ها و داشتن طرح‌های کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت به نحو بهتری به کار گرفته شده و نیروی انسانی درگیر در فرآیند آموزش نیز از امکان‌های بهتری برخوردار است که با توجه به اهمیت این شاخه و شاخص‌های مطرح شد در پیشرفت جوامع، ضرورت توجه به آن و نزدیک نمودن شاخص‌های آموزشی و رهبری آموزشی به شاخص‌های مطلوب و توسعه یافته را طلب می‌کند.

پیشنهادها و محدودیت‌ها

توجه کافی به معلمان و دانش‌آموزان و دقت در جزئی‌نگری‌ها و تلاش مستمر در جهت یادگیری پویا و فعال در نظام آموزشی ایران از جمله پیشنهادها ما به‌عنوان بخش کوچکی در این سیستم مهم می‌باشد.

در شکل‌گیری این مطالعه عدم دسترسی کامل به مستندهای قوی‌تر در بحث پیشینه‌ی نظام‌ها باعث محدودیت‌هایی در این زمینه گردید.

فهرست منابع

۱. (نباتچیان، ۱۳۹۴)

انجمن علمی آموزش و پرورش تطبیقی ایران

اولین کنفرانس بین المللی آموزش و پرورش تطبیقی، ۲ و ۳ آذرماه ۱۳۹۶

دانشگاه لرستان، خرم آباد، ایران

First International Conference on Comparative Education
(November ۲۳-۲۴, ۲۰۱۷)

Lorestan University, Khorramabad, Iran

دانشگاه لرستان

۲. شعبانی، (۱۳۹۰). مهارت‌های آموزشی و پرورشی، جلد اول، ویراست ۳، تهران، سمت.
۳. دلیر، حسینی نسب، (۱۳۹۴)، بررسی مقایسه ای پیشرفت تحصیلی و انگیزه پیشرفت در دانش‌آموزان ابتدایی مدارس عادی و هوشمندشهر تبریز، نشریه آموزش و ارزشیابی، ۲۹(۸): ۴۲-۳۱.
۴. Allen, J. (۲۰۱۳). Observations of effective teacher-student interactions in secondary classrooms: Predicting student achievement with the Classroom Assessment Scoring System — Secondary. *School Psychology Review*, ۴۲ (۱): ۷۶-۹۸.
۵. Aureli ,S. , Forlani ,F. (۲۰۱۶) "The importance of brand architecture in business networks: The case of tourist network contracts in Italy", *Qualitative Market Research: An International Journal*, ۱۹(۲): ۱۳۳-۱۵۵, doi: ۱۰.۱۱۰۸/QMR-۰۲-۲۰۱۶-۰۰۰۷
۶. Bass, B. M. (۲۰۰۳). Two decades of research and development in transformational leadership. *European Journal of Workand Organizational Psychology*, ۸(۱), ۹-۳۲. <https://doi.org/۱۰.۱۰۸۰/۱۳۵۹۴۳۲۹۹۳۹۸۴۱۰>
۷. Blackwell, S. S. (۲۰۰۶). The influence of perceptions of organizational structure & culture on leadership rolerequirements: The moderating impact of locus of control & self-monitoring. *Journal of Leadership &Organizational Studies*, ۱۲(۴): ۱-۲۷.
۸. Cvijovic, M. (۲۰۱۶). Strategies for structuring interdisciplinary education in Systems Biology: an European perspective. *npj Systems Biology and Applications*, ۲, ۱۰.۱۰۳۸/npjbsa.۲۰۱۶.۱۱
۹. De Brito , R.P. (۲۰۱۶). The Relationship Between Human Resource Management and Organizational Performance. *Brazilian business review*, ۱۳(۳): ۹۰-۱۱۰.
۱۰. Gulkan, Y.N.(۲۰۱۵). Discussing the Importance of Teaching Ethics in Education. *Social and Behavioral Sciences*, ۱۷(۱۲): ۲۶۲۲-۲۶۲۵.
۱۱. Karolcik, S. Et al (۲۰۱۷). Quality parameterization of educational resources from the perspective of a teacher. *BEJT*, ۴۸(۲): ۳۱۳- ۳۳۱.
۱۲. Kinelev, V(۲۰۰۰), Information technologies in educational innovation for development: Interfacing global and indigenous knowledge. paper presented at the annual UNESCO ACEID interaction conference, Bangkok.
۱۳. Little, M.A. (۲۰۱۶). The role of leader emotion management in leader-member exchange and follower outcomes. *The Leadership Quarterly*, ۲۷(۱): ۸۵-۷۹
۱۴. Maurel, C. (۲۰۱۴). Characterization and definition of public performance: an application to local government authorities. *Gestion et management public*, volume ۲/۳,(۱), ۲۳-۴۴. doi: ۱۰.۳۹۱۷/gmp.۰۲۳.۰۰۲۳.
۱۵. Miendlarzewska, E. A. (۲۰۱۳). How musical training affects cognitive development: rhythm, reward and other modulating variables. *Frontiers in Neuroscience*, ۷: ۲۱۴- ۲۷۹.

انجمن علمی آموزش و پرورش تطبیقی ایران

اولین کنفرانس بین المللی آموزش و پرورش تطبیقی، ۲ و ۳ آذرماه ۱۳۹۶

دانشگاه لرستان، خرم آباد، ایران

First International Conference on Comparative Education
(November ۲۳-۲۴, ۲۰۱۷)

Lorestan University, Khorramabad, Iran

دانشگاه لرستان

۱۶. Mwaniki, M.(۲۰۱۴). Mother tongue education in primary teacher education in Kenya: a language management critique of the quota system. *Multilingual Education*, ۴(۱۱): doi:۱۰.۱۱۸۶/s۱۳۶۱۶-۰۱۴-۰۰۱۱-۴
۱۷. Nelson, K.L., Svara,J.L.(۲۰۱۵). The Roles of Local Government Managers in Theory and Practice: A Centennial Perspective. *Public Administration Review*, ۷۵(۱): ۴۹-۶۱.
۱۸. Schroeder, R.T.(۲۰۱۴). Strategic Planning Now Is Crucial to Future Success. *Aorn Journal*, ۹۲(۲): ۸۳-۸۶.
۱۹. Subba, D. (۲۰۱۴). Democratic Values and Democratic Approach in Teaching: A Perspective." *American Journal of Educational Research* ۲.(۱۲): ۳۷-۴۰.
۲۰. Sung,Y.,T., Chang, K., E., Liu, T.,C.(۲۰۱۶). The effects of integrating mobile devices with teaching and learning on students' learning performance: A meta-analysis and research synthesis. *Computers & Education*, ۹۴: ۲۵۲-۲۷۵.
۲۱. Velea, S., Farca, S.(۲۰۱۳). Teacher's Responsibility in Moral and Affective Education of Children.*Social and Behavioral Sciences*,۷۶(۱۵):۸۶۳-۸۶۷.
۲۲. Weick K. E., Sutcliffe K. M. (۲۰۰۷). *Managing the unexpected: Resilient performance in an age of uncertainty*. San Francisco, CA: Jossey-Bass